

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. d)

Filosofie

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriveți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Concepția potrivit căreia omul se construiește pe sine prin propriile alegeri o regăsim în filosofia lui:
 - a. L. Blaga
 - b. J. P. Sartre
 - c. Im. Kant
 - d. Sf. Augustin
2. Specificul omului poate fi surprins și în calitatea sa de ființă morală, adică:
 - a. ființă ghidată de simțuri
 - b. ființă care utilizează limbajul articulat
 - c. ființă care poate alege între bine și rău
 - d. ființă care fabrică unelte
3. Etica aplicată constă în abordarea din perspectivă etică a unor:
 - a. probleme practice controversate
 - b. tipuri de virtuți
 - c. sensuri ale Binelui
 - d. scopuri ultime
4. Libertatea, ca valoare fundamentală a experienței umane, poate avea următoarea semnificație:
 - a. dependență de autoritatea politică
 - b. suspendare a drepturilor individuale
 - c. absență a constrângerilor nejustificate
 - d. limitarea puterii cetățenilor
5. Afirmatia *libertatea mea se sfârșește acolo unde începe libertatea celuilalt* presupune:
 - a. responsabilitatea social-politică
 - b. cunoașterea adevărului
 - c. absența oricărei limitări
 - d. supunerea voinței celuilalt
6. Potrivit concepției lui J. St. Mill, fundamentul moralei este principiul:
 - a. voinței autonome
 - b. divin
 - c. utilității
 - d. cauzalității
7. Augustin înțelege omul ca fiind:
 - a. o ființă unică, al cărei suflet presupune memoria, imaginația și voința
 - b. o existență întreită, care se separă pe planuri distincte în funcție de context
 - c. un conglomerat, format din suflet și faptul de a fi un sine
 - d. alcătuit din trup și suflet, o ființă care cunoaște că este și că vrea, vrea să fie și să cunoască

8. Etica deontologică consideră că o acțiune are valoare morală dacă:
- prin intermediul ei se poate obține plăcerea
 - este guvernată de principii normative care îi conferă necesitate și universalitate
 - are un scop bine determinat
 - vizează probleme controversate, cu un caracter moral explicit
9. Conceptul de *stare naturală* afirmat de către J. J. Rousseau presupune că:
- sociabilitatea nu reprezintă o caracteristică definitorie pentru natura umană
 - sociabilitatea este necesară pentru a asigura cadrul firesc, natural al conviețuirii oamenilor
 - omul social este omul natural
 - individul se integrează în societate doar prin intermediul socializării
10. Potrivit eudaimonismului aristotelic:
- binele reprezintă scopul tuturor acțiunilor, pentru că în vederea lui se fac toate celelalte
 - binele are caracter necesar, fiind expresia imperativului categoric
 - binele are ca fundament acțiunile realizate din datorie
 - binele este dorit de unele persoane, reprezentând finalitatea acțiunilor acestora

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica *dreptății* (ca valoare social-politică), având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referiri la problematica *dreptății* (ca valoare social-politică); **4 puncte**
- precizarea unei teze/perspective filosofice despre *dreptate* (ca valoare social-politică); **4 puncte**
- prezentarea tezei/perspectivei filosofice precizate; **6 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană; **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o; **6 puncte**
- menționarea unei relații existente între termenii de *dreptate* și *lege*. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Existența întru mister și revelare este un mod eminentemente uman. (...) Dacă animalul produce uneori fie unelte, fie lăcașuri, fie organizații, actele sale nu izvorăsc din existența întru mister și revelare. Aceste acte nu sunt „creatoare”; ele se degajă stereotip din grija de securitate a animalului și, mai ales, a speciei, în lumea sa. Existența întru imediat și pentru securitate este desigur un mod pe care nu-l depășește conștiința niciunui animal. Omul este capturat de un destin creator, într-un sens cu adevărat minunat (...).

(Lucian Blaga, *Geneza metaforei și sensul culturii*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați, pe baza textului dat, două orizonturi existențiale. **4 puncte**
- Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *existență* și *cultură*. **10 puncte**
- Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentate în textul dat. **6 puncte**

B. Problematika moralei este proprie numai omului, apărând atunci când reflectăm asupra raportului dintre scopurile noastre și starea de fapt.

- Menționați trei probleme morale. **6 puncte**
- Ilustrați, printr-un exemplu concret, importanța moralei în viața unei persoane. **4 puncte**